

SOSIALURIN

Blasastjórnir

Prentastofur

Vilhelm Johannessen,
Fyrirbils ábyrgdarstjóri,
tlf. 5 5873, Klaksvík

Prentsmiðjan á Heygabreyt
dfr. 1 1820
Tórshavn

Forsætismálaráðharra- vitjan

I DAG endar Anker Jørgensen, forsætismálaráðharri, ið kom til Føroyar við flogfari mána-dag'n, fimm daga vitjan sína í Føroyum.

HETTA er týðningarmikil vitjan, tí sum kunnugt eru fleiri sormál, sonevnd felagsmál, ið heilt ella lutvist verða góldin og umstín av ríkissýrnum og har fólkatingið er löggevandi. Her kunnu nevast: sosialmál, heilsumál, kirkju- og skúlamál, lögreglumál, ilógugrunnurin, postverkið og mong onnur.

TANN av donsku ráðharrunum sum situr fyrri hesum føroysku málum, er sjálvur forsætismálaráðharrin, og tí er tað av stórum týðningi, at Anker Jørgensen, forsætismálaráðharri, vitjar henda vegin — fær høvi til at tosa við føroyskar myndugleikar og á staðnum fær høvi til at seia seg inni viðurskiptini.

EISINI kunnu nevast konkret mál, ið føroyskir og danskir myndugleikar í seinastunij hava tosað saman um, og sum hava verið til umrøðu nú, undir vitjan Anker Jørgensens. Her kunnu nevast: umstítingin av av sosialu mállum, ið ætlanin er at yvirtaka, egnisútviklingslógin, s'tatshospitalið, nýggi flogvøllurin, serstakt føroyskt frímerki o.s.fr..

TAÐ ER at vóna, at tey vitjandi hava fingið væl burtur úr ferðini, og sumuleiðis er at vóna, at tær samráðingar, sum ferdar eru undir hesi vitjan, eins og vitjanin í sær sjálvum, fara at geva positiv úrslit í føroyska gerandisdegnm.

Hold dig væk, Moses

«LAD være med at stemme om forhold, som ikke vedkommer jer.» Soleiðis innleiðir formaðurin í »Parcelhusejernes Landsforening» bræv sítt til grønlensku fólkatingsmenninar Moses Olsen og Knud Hertling og til føroyska fólkatingsmannin Jóhan Nielsen.

SOMULEIDIS hevur borgarliga andstøðan hvassliglaga funnist at nevndu fólkatingsmonnum, fyrri teirra upplýggng í dansk innanhýsisviðurskipti, sum tað verður kallað. Men hvussu væl eru þó hesar atfinningar undirbygdar

JÚ, TAD er bert talan um upplýgging og um »forhold, som ikke vedkommer jer», tá grønlendingar og føroyingar atkvøða í internum donskum málum, meðan tað verður tikið sum sjálv-sagt og nátturligt, at alt fólkatingið — eisini allir teir donsku limirnir — atkvøða í málum sum viðvíkja Grønlandi og Føroyum.

HVUSSU var t.d. tá fólkatingið samtykti limaskap í felagsmarknaðinum? Sluppu grønlensku fólkatingsmenninir Moses Olsen og Knud Hertling einsæris at taka støðu Grønlands vegna? Kom nakar tá við áheitan á teir donsku fólkatingslimirnir um at »lade være med at stemme om forhold, som ikke vedkommer jer»? Slapp grønlenska fólkíð sjálvst at taka støðu fyrri Grønland?

NEI, TEIR donsku fólkatingslimirnir atkvøddu tá um støðu Grønlands til felagsmarknaðin, og seinni tók danska fólkíð endaliga støðu til spurningin. Var íbúðarkompromið Moses Olsen og Knud Hertling óviðkomandi, so var spurningurin um støðu Grønlands til felagsmarknaðin donsku fólkatingslimunum eins óviðkomandi.

SUM Moses Olsen segði undir viðgerðini í fólkatinginum, er borgarliga andstøðan í Danmark misnøgd við at grønlensku og føroysku fólkatingsumboðini greiða atkvøðu, so kann hon bert koma við uppskoti um neyðugar broytingar í grundlógini. So einfalt er tað.

Framhald frá 1. síðu (1)

smiðjuní hjá Niclas í Koltri í Havn týsdagin.

Tað var eftir vitjanina á plas.virkinum hjá Petur í Gong, at forsetisráðharr'n fekk eygað á nýgjordan føroyskan bát, ið soð uttan fyrri bátasmiðjuna hjá Niclasi, og avgjörði hann saman við fylgi sínum at fara inn á gólvíð hjá bátasmiðinum.

Somuleiðis tyktist forsetisráðharrin vera bílsin av, at for oyski báturin verður nýttur til øll tey endamá, sum hann verður.

Fyrsti báturin til sín sjálvs

Vit nýttu høvi til at prátá við Niclas í Koltri, og segði hann okkum, at fyrsti báturin hann bygd, var til sín sjálvs, og varð bygdur til motor. Hetta var í 1927.

— Higar til havi eg bygt til-samans 280 bátar, harav 170 eru bygdir í Koltri, sigur Niclas, samstundis sum hann upplýsir, at mikil gravgangur er eftir føroyska bátnum, ja, so stórir, at tað er tørført at fáa bátarnar lidnar til ásetta tíð.

4-5 mannafer

Meginparturin, sum nú verður bygdur, eru 4-5 mannafer til páhangsmotor. Hesir bátar kosta um 4-5000 kr., og eru tá útgjördir við árum, tiljum og ródri, sigur Niclas í Koltri, og leggur hann aftrat, at hann nýtir millum 14 dagar og 3 vikur at byggja bátar av nevndu stódd.

Nýggjur »Eystringur»

I lotuni byggir Niclas í Koltri eitt tiggjumannafar, sum er ætlað til kappróður. Tað er Nes Söknar Ítróttarfelag, sum nú skal hava nýggjan Eysturoying. — Væntandi kemur nýggi báturin at luttaka í ólavskúroðrinum, endar Niclas í Koltri.

john.-

Framhald frá 1. síðu (2)

maskinurnar, gjördar verða her á landi.

Tað almenna

— Higar til hugsi eg, at bert tvey dømi eru um føroyskar egningmaskinur í føroyskum skipum, men eg ivist ikki í, at framleiðslan av slíkum maskin um vildi vaksið munandi, um tað almenna stuðlaði í størri mun, sigur Adolf, og leggur aftrat, at funnið hevði verið út av teim brekum, sum enn eru við maskinunum, um tað almenna stuðlaði.

Vundið uppá seg

Uppá fyrispurning, um bygging av bátum í stóðini sum Mariann, nevniliga 20 tons, av nýggjum hevur vundið uppá seg, svarar Adolf Hansen, at so er. Hann leggur aftrat í hes-

Minningarorð

Seinapartin mikudagin 6. juni vórðu floggin drigin á hálva stong, serstakliga legði ein merki til, at allir teir mongu útróðrabátarnir sum henda dagin lógu við bryggju, høvdu flaggið uppi, og tá spurt varð, hví flaggað varð í hálvari stong, fekt tú svarið, at ein av fremstu talsmonnum útróðramannsins — Albin Johannessen, vanligi nevndur Albin á Hædd var deyður. Hóast øll vistu, at Albin nú í mong ár hevur verið heilsuveikur, so komu deysboðini ógvuliga dáttliga, tí fleiri vóru vit, sum høvdu sæð og tosað við Albin, henda sama dag'n og eisini heilt stutt áðrenn hann doyði.

Albin varð borin í heim 5. desember 1924 og sostatt bert 48 ára gamal nú hann andaðist. Foreldur hansara vóru Alexandra ættað úr Funningi og Tummás á Hædd. Albin var næstlestur av sjei beiggjum. Hann var bert 13 ára gamalur tá pápin og elsti beiggin Thormund — 14 ára gamal — gingu burtur við Fossanesi í 1938, og soleiðis fekk Albin tíðliga lívsins beiska veruleika at kenpa, nú mamma hansara sat einkja við 6 børnum, harav hann sjálvur elstur.

Albin var skilamaður bæði á sjóvi og landi. Mest av øllum var tað sjógvurin sum átti hansara tokka og serstakliga heimaútróðurin. Á yngri árum næm hann sær lærdom og tók skiparapróg, men vegna ringa heilsu var tað í mong ár ógjörlikt hjá honum at útina hetta yrki sítt. Sum skipari á útróðrabátnum Draganum var Albin við, tá útróðrabátar úr Klaksvík við farmaskipinum Karin K á odda leitaðu vestur um hav til Eysturgørlands á summri 1959. Hetta var ein roynd til tess at finna útróðrflotanum eina lønandi vinnu um summari, ta tíðina av árinum, tá lítið fæst við okkara egnu strendur. Seinni keypti Albin, saman við tveimum beiggjum sínum, útróðrabátin Varpið frá pf. J.F. Kjølbro. Tá fyrstu tíðina varð Albin sjálvur formaður á bátnum, men sum sagt, tey seinastu árin hevur hann ikki kunna úttint hetta yrki vegna heilsubrekk. Men hann gav ikki heilt upp. Handalagið hevði hann

um sambandi, at henda bátastódd, bygd í Føroyum, roynist biligari, tá saman um kemur, enn aðrastaðni, t.d. í Danmark. Mariann stendur í lotuni í umleið 520.000 kr., og er útgjörð við 170—200 hk. maskinu. Á brúnni eru øll nýmótans töl.

Fýra mans eru við nýggja trolbátinum.

john.-

Albin Johannessen

f. 5.12. 1924.
d. 6. 6. 1973.

framúr gott og nú hann vegna heilsubrekk ikki kundi søkja sjógvinn, hevur hann sum ítriv fingist við bátasmið og hevur hann bygt tveir opnar bátar — tvey sonn prógv um heggni og gott handalag.

Albin røkti eisini álitisstovr. Í nevnd Klaksvíkar Útróðrarfelags hevur hann sitið í fleiri ár sum næstformaður og kassa meistari. Tá hetta felag skuldi velja ein lim í ráfiskaprisásetingarnevndina, varð Albin valdur í hetta álitisstovr felagsins. Somuleiðis tá útróðrafelagini nú fyrri stuttum sendu eina nevnd úttanlands at kanna heimafiskiskapin í øðrum londum, var Albin ein teirra sum fekk hetta liti upp í hendur. At bota um umstøðurnar hjá heimaútróðrinum og kor útróðramannsins var hansara hjartamál.

Hann var ein stillfóruður maður sum fylgdi væl við á nógvum økjum, sum setti seg væl inn í tey viðurskiptir sum hann hevði við at gera og sum kundi tosa við í nærum øllum málum.

Eisini var hann aktivur í arbeiðnum hjá Kirkjuliga Missionsfelagnum, har arbeiðsøki hansara var í missionshúsinum Emmaus í Klaksvík.

Albin var javnaðarmaður. Hann var heitur talsmaður fyrri javnaðarhugsjónini og stakk ikki sína politisku áskoðan undir beikin. Norðoya Javnaðarfelag var hann ein trúgvur og góður stuðul. Hann mætti regluliga til fundir felagsins og kundi eisini taka orðið, serstakliga tá fiskivinnumál vóru til umrøðu.

Nú Albin er farin verða vit at kenna eitt tómt pláss. Ein maður sum hóast heilsubrekk hevði vilja sum fáur, var ágrýtin og virkisfúsur, hevur lagt frá sær. Hann verður saknaður av okkum øllum, hann verður saknaður millum limir Klaksvíkar Útróðrafelags, í arbeiðnum hjá Kirkjuliga Missionsfelagnum, í javnaðarflokkinum og í Norðoya